

sl. ormoška posojilnica za 1894. l. 15 gld.; sl. upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru 25 K., ki so jih zložili čč. gg. duhovniki zbrani p i dekanijski konferenciji v Kozjem; vč. g. Fr. Muhl. župnik v Št Lipši pri Dobrlavesi, 23 K. nabranih pri vmeščeni vč. g. župnika Štefana Bayer; čč. gg. duhovniki tinjske dekanije in gostje iz sosednje dekanije, zbrani 18. t. m. na konferenciji v Grabštanju 20 K. 40 h; vč. Ptujski gospodje po č. g. kapelanu Andreju Plečnik 20 K.; g. J. Stritar. prof. na Dunaji 10 gld.; sl. obrtno pomožno društvo v Ljubljani vsakoletni dar 10 gld.; vč. g. J. Černko, župnik v Vuhredi in denarničar tamošnje podružnice poleg doposlane udnine še 7 gld. 62 kr. nabranih v nabiralnici g. marenberškega beležnika; g. Fran Jakopič, veletržec in hišni posestnik v Ljubljani, 5 gld.; g. dr. Friderik Ploj c. kr. podtajnik v finančnem ministerstvu, 2 K. in g. Franjo Strašek notar v Loži, 2 K. Za slovensko šolo v Velikovci smo prejeli 40 zlatih kron z napisom: Neimenovani štiridesetletnik daruje o kresu 1894. l. štirideset zlatih kron zlati družbi sv. Cirila in Metoda za velikovško šolo. Sl. hranilnica in posojilnica pri Devici Mariji na Jezeru v Prevaljah je darovala za prepotrebno velikovško šolo 50 gld. ne 5 gld., kakor se je po tiskovni pomoti poročalo v enem časniku. — Spomin sv. Cirila in Metoda častimo najlepše, če nadaljujemo delo slovenskih apostolov. Zahvaljujoč se letos ob imendanu sv. bratov požrtovalnim in naklonjenim domorodcem in, ozirajoč se na te današnje darove, zlasti slovenski duhovščini, ter priporočajoč se daljni vsestranski naklonjenosti, imamo tolažilno zavest, da viši naša družba delo blagovestnikov, ker je ohranila že tisoče slovenske dece veri in domovini.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— Slovensko planinsko društvo otvorilo bo slovesnim načinom dne 15. t. m. prvo slovensko planinsko koč na Črni prsti nad Bohinjem. V predvečer zažgal se bo pri koči kres in umetni ogenj, zjutraj na vse zgodaj je odhod na vrh Črne prsti, ob 9. uri dopold. pa je slovesna otvoritev koč.

— Strela je ubila v Trnji na Pivki čvrstega fanta J. Vodopivca, dne 8. julija t. l. Vedril je v družbi še treh drugih pod streškom neke hiše. Kar je udarila strela v to hišo, druge je le omamila, Vodopivca pa je ubila, katerega vkljub nagli pomoči ni bilo moč več oživeti.

— Nesreča. Osemnajstletni J. Dime, posestnikov sin iz Trzina, peljal je dne 4. t. m. s konji drva iz gozda. Pri tej priliki, pa je tako nesrečno prišel pod kolesa, da mu je strlo prsi in da je revež še isti dan umrl.

Anarhisti.

Po vsej Evropi se je začela borba proti anarhizmu. Policija ima polno dela. Posebno so pa na Francoskem jako delavni. Po vseh mestih zapirajo anarhiste in preiskujejo njih stanovanja. Tako so jih zaprli že več stotin, tudi našli več anarhističnih pisem. Največjo pozornost seveda obračajo Caserriovim tovarišem. Kdor je kje poslednje čase ž njim občeval, gotovo so ga že deli v ječo. Ne le po Francoskem, temveč tudi v Italiji in Španiji so že zaprli več ljudij, o katerih se trdi, da so bili v zvezi Caserriom.

V Marselju je neki vojak izpovedal v ječi, da ve za Caserriove zarotnike. Povedal je več oseb, katere so res zaprli, ali zaradi tega stvar ni jasnejša postala, ker se dvomi, da bi bil vojak resnico izpovedal. Naloga policije je težka. Prigodi se dostikrat, da jo kak anarhist nalaže, da jo tako zapelje.

Bila je tudi preiskava pri Caserriovi materi pri Milanu. Pobrli so vsa pisma, ki jih je pisal Carnotov morilec. Poslednje pismo je s februarja, v katerem prosi matere za denar. Poslala mu je tedaj 80 lir. Mej papirji našli so tudi Caserriovo fotografijo. Dognalo se je tudi, da je Caserriova rodbina malo slaboumna. Njegov oče je bil božjasten, strije mu je umrl v blaznici in teta njegova je tudi že dve leti v blaznici. Pravda proti Caserriu začne se v ponedeljek.

Morilca Bandijevega v Livornu baje ve policija, ali ga še ni dobila. Neki znan anarhist Luchessni je tedaj izginil. Policijsti se nadejajo, da ga dobe, ali seveda ni gotovo. Morda bode tako kot je z znanim Pavl. Reclusom. O poslednjem se splošno misli, da je glavni vodja anarhistov, ali policija nič ne ve, kje je sedaj. Po Vaillantovem atentatu je izginil. Reclus je izobražen mož, inženjer, je torej jako nevaren, ko se je pridružil anarhistom.

Tudi v Avstriji že imamo anarhiste. Minole dni je v Plznu se razletelo več dinamita pred neko veliko gostilno, ko je bilo ravno na vrtu zbranih več ljudij. Dve osebi so lahko, jedna težko ranjena. Okna so se razletela pri gostilnici in vseh sosednih hišah. Dinamit je bil menda ukraden v sosednem rudniku, ali storilca dosedaj niso mogli izvedeti.

Državniki si sedaj glave belijo, kako bi zatrli anarhizem. V Italiji sklenili so zakon, ki določuje hude kazni za vse, pri katerih bi našli razstrelila. Vpeljali bodo tudi postavo, da se sme vsaki sumljivi osebi odkazati kraj, kje naj prebiva, naj se ji tudi nobena krivda dokazati ne more. Podobno uredbo imajo v Rusiji. Rusom se je to že večkrat očitalo, ali sedaj pa začenjajo posnemati v Zapadni Evropi ruske državne uredbe.

Na Francoskem se določijo hude kazni za proslavljanje anarhizma po časopisih in se celo prepove poročati o anarhističnih pravadah, ker mislijo, da se ljudstvo nalezje anarhizma, ako čitajo poročila o anarhističnih pravadah. Preosnovati mislijo vso policijo in jo podrediti jednemu policijskemu ravnatelju. Sedaj v francoski policiji manjka potrebne jednotnosti, prave zveze ni mej policijoraznih krajev. V bodoče se bode pa ves policijski aparat vodil neposredno iz Pariza.

Štrajk v Ameriki.

Skoro neverojetna se zde kacemu Evropeu poročila, ki prihajajo o štrajkih v Ameriki. Začeli so štrajkati po ameriških železnicah delavci in nekateri uradniki. Tukaj pa moramo omeniti, da v Ameriki ni tako določna meja mej uradnikom in delavcem kakor pri nas, bodi si glede na plačo, bodi si glede na socialno stopinjo. Tudi se vedno dogajajo slučajji, da sposobni delavci postajo uradniki, pa tudi ni v Ameriki niti kaj redkega, niti kaj sramotnega, ako uradnik, ki zgubi svojo službo, zopet pojde za delavca. Za to pa je lažje mogoče, da v Ameriki uradnik in delavec vzajemno postopata.

Štrajk se je razširil zlasti po zapadnih državah.

Štrajkovci požigajo vagono in železniške magacine, ropajo, razdirajo železniške mostove. Na dveh tretjinah ameriških železnic je ustavljen vsak promet. Tako so v Blue-Islandu požgali 12 vagonov, v Blomingtonu so ustavili 14 vlakov. Na Antlanski pacifiški železnici uničeni so vsi mostovi.

Povod temu štrajku je to, da so Pullmanove tovarne za vagono ponižale plačo delavcem. Te tovarne izdelujejo spalne vagono za vse Zjedinjene države. Neposredno se to ne tiče sicer drugih delavcev, ali vsi železniški delavci so se izrekli solidarne ž njimi in začeli štrajk, da tako prisilijo železniške družbe, da vplivajo na Pullmanovo tovarno. Ravnatelji železnic pa nečejo se udati delavcem, in so hoteli najeti druge delavce, kar je dalo povod izgredom.

V Čikagi požgali so tudi večino poslopij bivše svetovne razstave in več družih hiš. Jedni sami železnici so že prve dni napravili blizu 1 1/2 milijon dolar. škode.

Ker delavci ne puste prihajati v Čikago nobenega vlaka, je v mestu nastala že silna draginja. Pomanjkovati je jelo premoga in so vsled tega skoro vse tovarne morale ustaviti delo, kar je nevarnost le povekšalo. Že 6. t. m. začela so se nasilstva v mestu, požigali so vlake, pretrgali električno luč, bili boji s policijo, ki jih je šest ubila, in več ranila. Zvečer je hotel vlak odpeljati proti Ohio, ali so ga ljudje napali in zdrobili. V boju so bili štirje mrtvi in več ranjenih. Dne 7. t. m. so poskusili odpraviti vlak iz Čikaga. Na kolodvoru se je sešlo vse polno policije in vojakov. Razdraženi delavci so pa prišli s koli in drugimi stvarmi oboroženi iz mesta, pali po vojaki in policiji. Vojaki so jeli streljati in štiri osebe ubili, še več pa težko poškodovali. To je pa bilo, kakor bi smole vlil na žarjavico. Vedno večje množice so se valile na vojake, ki so bili naposled prisiljeni umakniti se v mesto. V tem so pa ljudje razbili ves vlak. Drugi dan so pa požgali nad 2000 vagonov in železniška skladišča. Napali so vlak, na katerem je bilo polno policijstov. Policijsti so streljali in 12 oseb ranili, 4 ubili.

Skoro nič bolje nego v Čikagu ni v Hammond. Dne 8. je v tem mestu bil boj z vojaki. Štiri osebe so bile mrtve, dvanajst pa ranjenih. Ljudje so razrušili brzojavni urad, vrgli več vlakov s tiru, več železniških služabnikov poškodovali. Indijanski guverner poslal je vojakov v podkrepljenje po pensilvanjski železnici. Veliko razburjenje je bilo v Spohanu, kjer so tudi razrušili železnico.

Popolna ustaja je tudi v Kaliforniji, kjer 9 desetih ljudij simpatizuje s štrajkovci. O Sakramentu vojaki niso hoteli na štrajkovce streljati. Bratili se ž njimi in jim celo oddajali streljivo in orožje. Velik strah je bil v San Francisku, kjer je vlada dala celo vojne ladije pripraviti.

Tako hude borbe mej delavci in delodajalci še ni bilo. V nedeljo se je v Čikagi sklenil občen štrajk. Štrajkati začeli so tudi peki, mesarji, zidarji, tesarji, ključarji, sploh z jedno besedo vse kardela. Štrajkovci simpatizujejo vse nižje prebivalstvo. Vlada pa podpira podjetnike.

V devetih državah dala je razglasiti obsedno stanje.

Nekoliko je to precej pomagalo. Nekatera delavska društva se pa na poziv predsednika republike razšla. Druga se pa napravljajo na upor. Posebna razburjenost je zadnje dni zavlada v illinoiskih rudnikih in premogovnikih, kar tudi vladi že beli glavo. Težko bode hitro napraviti red.

— **Zaradi razžaljenja cesarja** je bil v Trstu obsojen v 2 mesečno ječo 14letni Herkul Ercolessi. Ercolessi je učenec 7. razreda ljudske šole. Ker je Ercolessi italjanski podložnik, je državni pravdnik predlagal, da bi ga iztirali iz Avstrije, kar pa sodišče ni sklenilo.

— **Nesreča na morji.** Nadvojvoda Ludovik Salvator se je te dni peljal iz Majorke, kjer navadno stanuje, na ladiji Nixe v Algier. Nadvojvoda je sam zapovedoval ladiji. Ladija je pa zašla mej dve skali in obtičala. Nadvojvoda in mornarji so se srečno rešili na suho. Ladijo bode težko spraviti dalje. Kriv nesreči je pa, da je kapitan imel svetilni stolp na nosu Caxine za algierskega.

— **Zakon iz ljubezni.** V Losoviču na Ogerskem se je te dni poročil glasbenik Hubay z grofinjo Rozo Cebrión. Oče se je branil dati dovoljenje tej ženitvi, ali ko je bila grofica polnoletna, ni mogel več oporekati. Ko je oče videl, da poroke ne more prepričati, dal je naposled tudi svoje dovoljenje.

— **Velik požar v Bečkeredu.** Te dni je v Bečkeredu na Ogerskem se vnela zaloga lesa. Veter je ogenj zanesel na drugi breg vode in zgorela je cela vrsta hiš. Gasilci so se zaman trudili, da bi ogenj ustavili.

— **Slavnostni vsprejem roparskega glavarja.** V Sassariju na Sardiniji so z veliko slavnostjo vsprejeli nekega roparskega glavarja, ki se je po 25letni ječi vračal v svojo rojstno vas. Na bližnjo postajo se je peljalo več vaščanov, da so ga v slavnostnem sprevedu spremili v voz. Več sto ljudij se je v vasi zbralo, da pozdravijo glavarja. Prve dni so neprestano prihajali obiskavati roparskega glavarja. Oblastvo je za vse to dobro vedelo, pa ni ničesa storilo, da bi preprečilo proslavljanje roparskega glavarja.

— **Izdaja vojaških tajnostij.** V Turinu zaprli so nekega zasebnega uradnika, ki je dvema baje neznanima Francozoma prodal model italijanske nove vojaške puške. Pri njem so našli več kompromitujočih pisem in načrtov, iz česar se sklepa, da se že dlje časa peča z vohunstvom in izdajanjem vojaških tajen tujim državam.

— **Ustrelil se je član ogerske gospodske zbornice** Gabrijel Beniczky, o katerem se je zadnji čas govorilo, da postane poljedelski minister. Beniczky je kot mlad mož bil spoznal svojo sedanjo ženo, hčer ministerskega predsednika iz 1848. leta grofa Ludovika Batthyanyja. Bila je tedaj že poročena z grofom Keglevichom. Grofinja se je zaljubila v Beniczkega in ločila od svojega moža in vzela Beniczkega. Ta je ž njenim premoženjem, 160 000 gld., poplačal dolgove na svojih posestvih. Pet let sem pa ta zakon ni več srečen. Beniczky je menda imel znanje z neko drugo žensko. Grofinja je dobila neko pismo, ki se je tikalo tega znanja in posledica tega je bila, da se je Beniczky ustrelil. O samomorileci naj še to omenimo, da je glasoval za civilni zakon v ogerski gospodski zbornici.

— **Zblaznil zaradi 100 gld.** V Trstu v hotelu „Garni“ je zblaznil neki Puljčan, ki je kričal tekajoč po sobi: „Potrebujem sto goldinarjev!“

— **Nesreča na železnici.** Na železnici Bilbao-Lozama je skočil vlak s tiru. 11 ljudij je mrtvih, 6 ranjenih.

— **Dinamitna patrona.** V Rožici na Moravskem se je razletela dinamitna patrona pred nekim gostilniškim vrtom, na katerem je bilo več ljudij. K sreči ni nobeden poškodovan. Ljudje so se samo prestrašili.